

2015. március 11., szerda

P8_TA(2015)0064

A Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságról szóló 2014. évi eredményjelentés

Az Európai Parlament 2015. március 11-i állásfoglalása a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság által elért eredményekről szóló 2014. évi jelentésről (2014/2948(RSP))

(2016/C 316/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2005. december 16-i, az uniós tagjelölt státusz megadásáról szóló határozatára, valamint 2013. december 17-i következtetéseire; tekintettel az Európai Unió Tanácsának 2014. december 16-i következtetéseire,
  - tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i theszaloníki ülésének a nyugat-balkáni államok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló elnökségi következtetéseire,
  - tekintettel az EU–Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Stabilizációs és Társulási Tanács 2014. július 23-i tizenegyedik ülésére,
  - tekintettel a Bizottság elért eredményekről szóló jelentésére (SWD(2014)0303), és a „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2014–2015-ben” című, 2014. október 8-i közleményére (COM(2014)0700), valamint a 2014. augusztus 19-én elfogadott, a 2014–2020 közötti időszakra szóló indikatív stratégiai dokumentumra,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 817 (1993) sz. és 845 (1993) sz. határozataira,
  - tekintettel a Nemzetközi Bíróságnak az 1995. szeptember 13-i ideiglenes megállapodás alkalmazásáról szóló ítéletére,
  - tekintettel a Velencei Bizottság által az ország alkotmányának hét módosításáról kiadott, 2014. október 10–11-i véleményre,
  - tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala nemzetközi választási megfigyelő missziójának az elnöki és előrehozott parlamenti választásokról szóló megállapításaira,
  - tekintettel az EU–Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Parlamenti Vegyes Bizottság 2014. november 26–27-én megtartott 12. ülésére,
  - tekintettel korábbi állásfoglalásaira,
  - tekintettel Ivo Vajgl, az országért felelős külügyi bizottsági állandó előadó által végzett munkára,
  - tekintettel eljárési szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság kilenc éve uniós tagjelölt ország és az uniós vívmányokhoz való igazodás tekintetében a tagjelölt országok között a legeredményesebb;
- B. mivel a Bizottság egymás után hat alkalommal ajánlotta a Tanácsnak a csatlakozási tárgyalások megkezdését; mivel az ország felkészült arra, hogy tárgyaljon az EU-val; mivel az elmúlt nyolc évben a Parlament folyamatosan felszólított arra, hogy nyissák meg a csatlakozási tárgyalásokat az országgal, és mivel a tárgyalások megnyitásának további késedelme negatív hatást gyakorolhat az országban zajló reformfolyamatokra és az EU hitelességére a térségben;
- C. mivel a Tanács a Görögországgal fennálló megoldatlan ügy miatt eddig megakadályozta, hogy az ország a csatlakozási folyamat következő szakaszába lépjen; mivel a kétoldalú kérdések nem arra szolgálnak, hogy akadályozzák az Európai Unióval folytatott csatlakozási tárgyalásokat; mivel az uniós integrációs folyamatban való előrelépés hiánya növelheti a regionális stabilitás és az EU hitelessége tekintetében felmerülő költségeket, valamint az ország demokratikus standardjainak csökkenését eredményezheti;
- D. mivel ez a további halasztás hozzájárul a macedóniai közvéleménynek az uniós integrációs folyamatban kialakult patthelyzet miatti csalódottságához, és azzal a kockázattal jár, hogy súlyosbítja a belföldi problémákat és a belső feszültségeket;

2015. március 11., szerda

- E. mivel minden (potenciális) tagjelölt országot a saját érdemei alapján ítélnék meg, és a szükséges reformok gyorsasága és minősége határozza meg a csatlakozási menetrendet;
- F. mivel a kétoldalú kérdésekkel – konstruktív szellemben – a lehető leghamarabb foglalkozni kell, figyelembe véve az ENSZ és az EU elveit és értékeit;
- G. mivel a kormány és az ellenzék közötti konstruktív és inkluzív párbeszéd hiánya és a választásokat követően az ellenzék által folytatott bojkott megnehezíti a parlamenti munkát; mivel a kormány és az ellenzék közös felelőssége a fenntartható politikai együttműködés biztosítása, amely alapvető fontosságú az ország demokratikus fejlődése és az európai csatlakozási menetrend követése szempontjából; mivel a választásokra elfogult médiatudósítások mellett és az állami és párttevékenységek összefonódásával félmjelzett légkörben került sor;
- H. mivel a Parlamenti Vegyes Bizottság 12. ülésén nem tudtak közös ajánlást elfogadni; mivel a csatlakozási folyamat feletti parlamenti ellenőrzés biztosítása érdekében elengedhetetlen a megfelelően működő parlamenti vegyes bizottság;
- I. mivel a jogállamiság, a médi szabadság, a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok az uniós bővítési folyamat elengedhetetlen elemei;
- J. mivel a korrupció és a szervezett bűnözés továbbra is súlyos problémát jelent; mivel a véleménynyilvánítás szabadságát továbbra is fenyegetik;
1. felszólítja – egymást követően immár kilencedszer – a Tanácsot, hogy haladéktalanul jelölje ki a csatlakozási tárgyalások megkezdésének időpontját a lendület fenntartása, az uniós vívmányokkal kapcsolatos reformok elősegítése és a demokratizálódási folyamat erősítése érdekében; ismételten hangot ad annak a nézetének, miszerint az elnevezéssel kapcsolatos probléma – amely kétoldalú ügy – nem jelenthet akadályt a tárgyalások megkezdése tekintetében, ugyanakkor azt a csatlakozási folyamat befejezése előtt meg kell oldani; támogatja a Bizottság véleményét, miszerint az, hogy a felek csaknem két évtizednyi, közvetítéssel zajló tárgyalást követően képtelenek kompromisszumot kötni, közvetlen és kedvezőtlen hatással van az ország és lakossága európai törekvéseire; felhívja mindkét kormányt, hogy tegyenek konkrét lépéseket egy kölcsönösen elfogadható megoldás megtalálása érdekében; megismétli annak fontosságát és szükségességét, hogy konstruktív módon közelítsék meg a szomszédokkal kapcsolatos kihívásokat e kétoldalú kérdésekben;
  2. emlékeztet a tagállamok azon kötelezettségvállalására, miszerint 2015-ben ismét visszatérnek a kérdésre azzal a céllal, hogy megkezdjék a csatlakozási tárgyalásokat; úgy véli, hogy a csatlakozási tárgyalások megkezdése csak pozitívan befolyásolhatja a kétoldalú viták megoldását, ugyanakkor nagyon szükséges további reformokat ösztönöz, különösen a jogállamiság, az igazságszolgáltatás függetlensége és a korrupció elleni küzdelem tekintetében; hangsúlyozza, hogy a tárgyalások megkezdésének további késedelmé egyre nagyobb és kiszámíthatatlan költségekkel jár az ország és a regionális stabilitás szempontjából; hangsúlyozza, hogy a status quo további fenntartása aláássa az EU bővítési politikájának hitelességét és hatékonyságát, valamint az EU térségbeli pozícióját;
  3. újfent hangot ad azon álláspontjának, hogy kétoldalú kérdések nem használhatók fel eszközként a csatlakozási folyamat hátráltatására; úgy véli, ezek nem akadályozhatják a csatlakozási tárgyalások hivatalos megindítását, hanem a csatlakozási folyamat lehető leghamarabbi szakaszában rendezni kell őket; tisztában van azzal, hogy az egyik fél nem tartja be a Nemzetközi Bíróságnak az 1995. szeptemberi ideiglenes megállapodás alkalmazásáról szóló, 2011. december 5-i ítéletét; felhívja Görögországot, hogy ismételten erősítse meg a 2003-as theszaloníki cselekvési programban szereplő kötelezettségvállalását, valamint hogy teremtsen kedvező környezetet a két ország közti nézetkülönbségek európai értékek és alapelvek szellemében történő megoldásának; további előrehaladásra szólít fel, többek között a kormányok közötti folyamatos magas szintű kapcsolattartás és a Bulgáriával való kétoldalú kapcsolatok terén, a közös problémákat rendező, jószomszédi viszonyról szóló megállapodás kialakítása érdekében; ismételten aggodalommal állapítja meg, hogy a jelenlegi vitában történelmi érvek hangzanak el, és örömmel fogad bármilyen erőfeszítést annak érdekében, hogy a szomszédos uniós tagállamokkal együtt ünnepejék meg közös történelmiük nevezetes eseményeit; úgy véli, hogy ez hozzájárulna a történelem jobb megértéséhez és a jószomszédi kapcsolatokhoz;
  4. aktívabb uniós kötelezettségvállalásra szólít fel, és támogatja az uniós politikai vezetők proaktív megközelítését; felhívja az új főképviselet/alelnököt, hogy tegyen új kezdeményezéseket a jelenlegi patthelyzet megoldására, valamint az ENSZ különleges megbízottjával együttműködve munkálkodjék egy kölcsönösen elfogadható megoldás létrehozásán; felhívja a Tanácsot, hogy 2015 első felében folytasson alapos vitát a macedóniai uniós csatlakozás kilátásairól; fenntartja, hogy az integrációs folyamat során valamennyi tagjelölt és potenciálisan tagjelölt országgal saját érdemeik alapján kell foglalkozni; úgy véli, hogy a Bizottsággal folytatott magas szintű csatlakozási párbeszéd más minőséget ad a reformfolyamatnak;

2015. március 11., szerda

5. felhívja a NATO tagjait, és különösen azokat az uniós tagállamokat, amelyek tagjai a NATO-nak, hogy aktívan támogassák Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság NATO-tagságát, hogy nagyobb biztonságot és politikai stabilitást teremtsenek Délkelet-Európában;
6. ösztönzi a történelemmel, kultúrával, oktatással és az európai értékek előmozdításával kapcsolatos határokon átnyúló együttműködés kialakítását, amely támogatja a demokratikus változásokra irányuló erőfeszítéseket; felhívja a szomszédos uniós tagállamokat, hogy a jószomszédi kapcsolatok szellemében támogassák a demokratikus változások bevezetésére való hajlandóságot, ami azt jelenti, hogy támogatják a tárgyalási folyamat megkezdését;
7. ösztönzi az országot a történelemmel és oktatással foglalkozó közös szakértői bizottságok létrehozására, azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a történelem objektív értelmezéséhez, megerősítsék a felsőoktatási együttműködést, és előmozdítsák a fiatal nemzedékek szomszédos népek iránti pozitív hozzáállását;
8. határozottan arra bátorítja a hatóságokat és a civil társadalmat, hogy tegyék meg a történelmi összebékítésre irányuló megfelelő intézkedéseket a különböző etnikai csoportok közötti és e csoportokon belüli megosztottság feloldása érdekében, beleértve a bolgár identitású állampolgárokat is;
9. tudomásul veszi az alkotmány tekintetében javasolt módosításcsomagot; úgy véli, hogy a javaslatok egy részén, többek között a házasság fogalmának meghatározásával és a nemzetközi pénzügyi övezetek kialakításával kapcsolatos rendelkezéseken további javításokat lehetne tenni a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban; emlékeztet továbbá arra, hogy tiszteltetben kell tartani az Emberi Jogok Európai Egyezményét, valamint figyelembe kell venni az uniós vívmányokat is; hangsúlyozza, hogy az alkotmány bármiféle módosítására irányuló jogszabály végrehajtását gondosan elő kell készíteni; hangsúlyozza, hogy a hosszú távra szóló alkotmányos változtatás előfeltétele a széles körű politikai támogatás, a konstruktív párbeszéd és az összes politikai erő közötti együttműködés; hangsúlyozza, hogy mindenre kiterjedő nyilvános vitára, alapos konzultációra és az ellenzéki pártokkal, a civil társadalommal és az érintett felekkel való konszenzus kiépítésére van szükség;
10. aggódik a polarizált belföldi viszonyok miatt; felhívja a kormányt, hogy tartsa tiszteletben a parlament szerepét azáltal, hogy elegendő mozgásteret és időt biztosít a – többek között alkotmányos változtatásokról szóló – konzultációkhoz a teljes mértékű, független parlamenti ellenőrzés lehetővé tétele érdekében; felhívja a kormányt és az összes politikai pártot, hogy törekedjenek a kapcsolatok javítására a politikai stabilitás fenntartása érdekében, biztosítsanak fenntartható, konstruktív politikai együttműködést és gyorsítsák fel az európai menetrendet; emlékeztet arra, hogy a működőképes demokrácia alapja a megegyezés; hangsúlyozza, hogy javítani kell a csatlakozási folyamat befogadó jellegét és átláthatóságát; hangsúlyozza, hogy a választásokat követő bojkott olyan probléma, amelyet a parlament megfelelő működésének biztosítására irányuló, a kormány és az ellenzék közötti megosztott felelősség szellemében kell megoldani; sürgeti az Unió főképviselőjét/alelnökét, hogy működjön együtt a pártokkal a párbeszéd megkönnyítése érdekében;
11. komolyan aggódik a kormány és az ellenzék viszonyának romlása miatt, különösen a miniszterelnöknek az ellenzék vezetőjével szembeni legutóbbi vádjai, illetve a bűncselekményekre célzó viszontvádak tekintetében; elítél minden illegális megfigyelést, és felszólít arra, hogy minden állítást hozzanak nyilvánosságra, és szabadon tudósítsanak róla; független vizsgálatra szólít fel minden állításra és a végzett megfigyelésre vonatkozóan az átláthatóság, pártatlanság és az ártatlanság vélelme elvének teljes tiszteletben tartása mellett; megismétli, hogy fontos a véleménynyilvánítás szabadsága alapelveinek fenntartása; felszólítja az összes politikai szereplőt, hogy kezdjenek konstruktív párbeszédbe, az ország és lakói stratégiai prioritásaira összpontosítva;
12. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a parlamenti vegyes bizottság rendes munkájába nem kapcsolódik be az ellenzék; elengedhetetlennek tartja, hogy a parlamenti vegyes bizottság megfelelő működését minden parlamenti párt megfelelő képviselője révén biztosítsák annak eljárásai során;
13. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy az etnikumok közötti együttélés továbbra is törekeny, és ez kihívás elé állítja az országot; aggodalmát fejezi ki az etnikumok között növekvő feszültségek miatt, amelyek a közösségek közötti bizalom hiányát tükrözik; határozottan elítéli az etnocentrikus vagy megosztó nyelvezet használatát, különösen a választási kampányok során; hangsúlyozza, hogy az uniós csatlakozási tárgyalások megkezdése az etnikumok közötti kohézió e közös cél mentén történő erősítésével segíthet az országnak e kihívás hathatósabb kezelésében; elítéli a szélsőséges nacionalizmus és etnocentrizmus minden formáját, amely elmélyíti a társadalmi megosztottságot; felszólít minden politikai pártot és civil társadalmi szervezetet, hogy tevékenyen mozdítsa elő a befogadó és toleráns, több etnikumú és több vallású társadalmat, és védelmezze az etnikai kisebbségekhez tartozó személyek alapvető jogait; emlékeztet arra, hogy az oktatás nélkülözhetetlen szerepet játszik a különböző emberek közötti tolerancia és tisztelet elérésében; felszólítja a Bizottságot, hogy vezessen be több olyan projektet és programot, amelyek célja az etnikumok közötti párbeszéd és kölcsönös megértés erősítése;

2015. március 11., szerda

14. üdvözli, hogy az uniós menetrend továbbra is az ország stratégiai prioritásának számít; sürgeti az országot, hogy még inkább szilárdítsa meg a reformokat, valamint számolja fel azokat a szakpolitikákat és gyakorlatokat, amelyek még mindig gátat képezhetnek az ország európai jövője előtt, és biztosítson előrehaladást az Unióval kapcsolatos reformprioritások végrehajtása terén, többek között a magas szintű csatlakozási párbeszéd keretében is;

15. megjegyzi, hogy a 2014. áprilisi elnök- és előrehozott parlamenti választások lebonyolítását az EBESZ/Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) hatékonyan értékelte; azonban osztozik az állami és párttevékenységek közötti határ – a demokratikus választásokra vonatkozó nemzetközi kötelezettségekkel ellentétes – elmosódása, valamint az elfogult médiatudósítások és a szavazók állítólagos megfélemlítése miatti aggodalmakban; üdvözli a választási reformokat, de sürgeti a hatóságokat, hogy vizsgálják ki a választások előtt és alatt történt állítólagos szabálytalanságokat; felhívja a kormányt, hogy kellő időben kövesse a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala ajánlásait a választási folyamat javítása, így a választói névjegyzék kezelése és pontossága érdekében; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a nemzetközi normáknak megfelelő választói névjegyzéket kell létrehozni;

16. sürgeti a kormányt, hogy kezelje az előcsatlakozási támogatási eszköz keretében nyújtott támogatás megvalósításának hiányosságait, köztük az ellenőrzési rendszer rendszerszintű problémáit, az intézményeken belüli és az azok közti elégtelen koordinációt, a közbeszerzésekben tapasztalható lemaradásokat, az intézményekre jellemző alacsony felhasználási arányt és alacsony kapacitást; felszólít az uniós támogatás és a nemzeti reformstratégiák közti kapcsolat erősítésére, valamint szorgalmazza, hogy az előcsatlakozási támogatási eszköz forrásait arra használják fel, hogy az országban jóval nagyobb költségvetési decentralizációt mozdítsanak elő; felszólít a támogatások nagyobb arányú kihasználására, valamint a programok végrehajtásának felgyorsítására az uniós támogatás hatásának fokozása érdekében;

17. üdvözli a közszolgálatra és az állami foglalkoztatásra vonatkozó új jogalkotási keret 2014. februári elfogadását, ami előrelépést jelent az egységes, átlátható és elszámoltatható közigazgatás biztosítása irányába; aggodalommal tölti el, hogy a közigazgatás a jogalkotás területén tett előrelépések ellenére továbbra is széttörözött, politikai indíttatású és politikai befolyás alatt áll; határozottan ösztönzi a közigazgatás szakmaiságának, semlegességének és függetlenségének megerősítését minden szinten, a jog végrehajtására irányuló erőfeszítéseket szorgalmaz az átláthatóság, az érdemen alapuló és kiegyensúlyozott képviselői alapelveinek teljes körű tiszteletben tartása mellett; felhívja a kormányt, hogy fogadjon el az államháztartási gazdálkodásra vonatkozó reformprogramot;

18. sürgeti az ohridi keretmegállapodás teljes körű végrehajtását; felszólít a keretmegállapodás végrehajtására vonatkozó felülvizsgálat lezárására annak érdekében, hogy ennek alapján politikai ajánlások születhessenek; határozottan ajánlja, hogy az ohridi keretmegállapodást a jogállamiság, a közösségek közötti kapcsolatok és a folyamatos decentralizáció alapvető elemének tekintsék; határozottan ösztönzi a helyi kormányzás fejlesztését és a hosszú távú bizalomépítő intézkedések előmozdítását politikai szinten, például nyilvános viták megtartását az az ohridi keretmegállapodás előnyeinek ismertetése céljából; e tekintetben felhívja a kormányt és az illetékes helyi hatóságokat, hogy folytassák az integrált oktatásra vonatkozó stratégia végrehajtását, és biztosítson megnövelt finanszírozást e célra; fontosnak tartja a civil társadalmi szervezetek e folyamatba való bevonását; proaktívabb megközelítést ajánl az összes közösség etnikai, kulturális és nyelvi identitásának biztosítása érdekében;

19. üdvözli a jogalkotási vívmányokkal való nagyfokú összhang megteremtését, a bíróságok hatékonyságának és szakmaiságának az átfogó igazságszolgáltatási reformok miatti növekedését; ugyanakkor aggodalommal tölti el, hogy egyes bíróság eljárások esetében nem helyénvaló politikai befolyás érvényesül, és hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatásnak a parlamenti és végrehajtó ágak által gyakorolt minden külső befolyástól függetlenül kell működnie; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az igazságügyi normáknak az európai normákkal és a legjobb gyakorlattal összhangban lévő, megfelelő alkalmazását; az igazságszolgáltatás egyesítésére szólít fel az igazságügyi rendszer kiszámíthatóságának és a nyilvánosság bizalmának szavatolása érdekében; felszólít az igazságszolgáltatás minőségének javítására, a bíróságon kívüli jogorvoslati lehetőségek és az alternatív vitarendezés fokozott alkalmazására, a jobb stratégiai tervezés megvalósítására, a társadalom kiszolgáltató tagjainak az igazságszolgáltatáshoz való jobb hozzáférése biztosítására, valamint a szakmai és civil társadalmi szervezetek nagyobb mértékű bevonására az igazságszolgáltatás függetlenségének ellenőrzésére;

20. tudomásul veszi a 2011–2015 közötti időszakra vonatkozó, korrupció elleni programok végrehajtása terén tett előrelépéseket, a személyekre és intézményekre vonatkozó feddhetetlenségi rendszer, valamint az intézmények közötti és nemzetközi együttműködés megerősítését; megjegyzi, hogy jelentős alapvető problémák várnak megoldásra a pénzmosás elleni jogszabályok – többek között a határokon átnyúló ügyek – végrehajtása, a nemzeti kockázatértékelés elvégzése és a működési hatékonyság javítása terén; ismételten kiemeli, hogy e kérdés kezelése terén a független és teljesen működőképes Állami Korrupcióellenes Bizottságnak kell a vezető állami intézménynek lennie; a bizottság munkájának javítása érdekében felkéri az illetékes hatóságokat, hogy javítsák a bíróságok és az ügyészség összekapcsolódó informatikai rendszereket, és hozzanak létre központi nyilvántartást a hivatalos személyekről;

2015. március 11., szerda

21. felszólít a korrupció ellen irányuló szakpolitikák, valamint a különösen a politikára, a közigazgatásra, a közbeszerzésre és a bűnüldözésre vonatkozó jogszabályok hatékonyabb végrehajtására, továbbá az adminisztratív kapacitások növelésére; további erőfeszítéseket sürget a korrupciós ügyek elleni küzdelem során hozott ítéletek mérlegének elkészítése érdekében, beleértve a magas szintű ügyeket is; felhívja a független civil társadalmi szervezeteket és a médiát, hogy tárják fel a korrupciós eseteket, és támogassák független és pártatlan vizsgálatok és tárgyalások lefolytatását; felszólítja az államügyészi hivatalt, hogy tegye lehetővé az e téren tett állítások megfelelő és időben történő kivizsgálását;

22. meglepéssel veszi tudomásul, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelem tekintetében biztosított a jogi és intézményi keret; méltányolja, hogy az ország aktív regionális és nemzetközi együttműködést folytat, többek között az Eurojuston és az Europolon keresztül is; üdvözli a szervezett csoportok ellen végrehajtott sikeres rendőrségi műveletek számát, kiemelve a kábítószer-kereskedelem és az embercsempészet nemzetközi útvonalainak elvágását;

23. elítéli a politikai és/vagy vallási szélsőséges megnyilvánulás minden formáját, valamint a nyugat-balkáni országok és az uniós tagállamok között határokon átnyúló együttműködést tart szükségesnek; üdvözli a büntető törvénykönyv módosításait, amelyek részletesebben meghatározzák a politikai és/vagy vallási szélsőséges csoportokban részt vevő személyek esetében a bűncselekményeket és a büntetéseket; tekintettel a jelenlegi nemzetközi terrorfenyegetésekre, ismételten nyomatékosan kiemeli egy megelőző jellegű közös kül-, biztonság- és védelempolitikai stratégia szükségességét; emlékeztet arra, hogy a közpolitikának a szélsőséges megnyilvánulások minden formája ellen küzdenie kell, és ennek során gondosan kerülni kell bármely vallási csoport megbélyegzését;

24. sajnálatosnak tartja, hogy a jogalkotás terén nem működnek együtt a civil társadalmi szervezetekkel és a közszférán belüli érdekelt felekkel; rámutat, hogy az említett együttműködésnek a kormány arra irányuló valódi szándékán kell alapulnia, hogy a jogalkotás és a szakpolitikai döntéshozatal során egyaránt konzultáljanak a különböző érdekelt felekkel; kiemeli, hogy a civil társadalmi szervezetek létfontosságú szerepet játszhatnak a nyilvánosság figyelmének csatlakozási folyamatra való felhívásában, átláthatóbbá, elszámoltathatóbbá és inkluzívabbá téve ezáltal a folyamatot; ösztönzi a kormányt, hogy a vidéki térségekben is segítsen a civil társadalom fejlesztésében; felszólítja a kormányt, hogy kezdeményezzen érdemi vitát az egyetemekkel, az egyetemi tanárokkal és a diákokkal a felsőoktatási reformról;

25. ösztönzi a hatóságokat, hogy szerezzék vissza Szerbiától a jugoszláv titkosszolgálat releváns levéltári iraitait; úgy véli, hogy a múlt önkényuralmi rendszerével kapcsolatos átláthatóság, ezen belül a titkosszolgálatok archívumainak nyilvánosságra hozatala az első lépés a további demokratizálódás, az elszámoltathatóság és egy erősebb intézményrendszer felé;

26. rendkívüli módon aggasztja, hogy a média függetlenségét folyamatosan és jelentős mértékben aláássa a politikai és gazdasági nyomásgyakorlás; helyteleníti a véleménynyilvánítás szabadságának gyengülését, amelynek eredményeként az egész régióban itt a legalacsonyabb a sajtószabadság szintje; e tekintetben sajnálja, hogy a Ríporterek Határok Nélkül által készített sajtószabadság-rangsorban az ország a 2009-ben elért 34. helyről 2015-re a 117. helyre esett vissza; növekvő aggodalommal veszi tudomásul a média feletti állami ellenőrzést, többek közt annak az állami költségvetéstől való folyamatos függősége és öncenzúra révén, valamint az alacsony szakmai és etikai normákat; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a politika és a média világában gyakran folyamodnak rágalmozáshoz; bár észleli, hogy történt néhány intézkedés a kormány és a médiaközösség közti párbeszéd helyreállítására, sajnálattal állapítja meg, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló törvényt gyorsított eljárás keretében, a médiaágazat érdekelt feleivel való megfelelő konzultáció nélkül módosították;

27. sürgeti a kormányt, hogy folytasson olyan szakpolitikákat, amelyek erősítik a médiapluralizmust és a vélemények sokszínűségét, valamint garantálják a közszolgálati műsorszolgáltató és a médiaszabályozó függetlenségét; aggodalommal állapítja meg, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató jelentős elfogultságot mutatott a kormányzó pártok javára mind a választási kampányok során (ahogy arról az EBESZ/Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala is beszámolt jelentésében), mind pedig a kampányidőszakon kívül (ahogy arról a Bizottság eredményjelentése is beszámolt); üdvözli, hogy a kormány adatokat hozott nyilvánosságra a kormányzati hirdetésekről; felkéri a kormányt ugyanakkor, hogy fokozza a pénzeszközök elosztása során alkalmazott kritériumok átláthatóságát; határozottan javasolja a Bizottságnak, hogy legyen aktívabb a politikai fejlemények nyomon követése és az ezekkel kapcsolatos tanácsadás terén, valamint a média területén érdekelt felei közti párbeszéd ösztönzésében;

2015. március 11., szerda

28. emlékezteti a kormányt és a politikai pártokat a befogadó és toleráns kultúra megteremtésével kapcsolatos felelősségükre; felhív a megkülönböztetést tiltó jogszabálynak az uniós vívmányokkal való összehangolására, mivel az nem tiltja a szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetést; elítéli az LMBTI-közösség elleni erőszak valamennyi megnyilvánulását, és felhív az elkövetők, többek között a szkopjei LMBTI-központ elleni erőszakos fellépések felelősei bíróság elé kell állítására; hangsúlyozza, hogy szükség van a romákkal szembeni előítéletek és hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre helyzetük javítása érdekében, különösen a lakhatás, az egészségügy, az oktatás és a foglalkoztatás terén; felhívja a hatóságokat, hogy az összes szakpolitikai területen biztosítsák a nemek közötti egyenlőség szempontjainak érvényesítését; ismételten hangot ad a nemekhez kötődő sztereotípiák a társadalomban való továbbélésével és a családon belüli erőszakkal kapcsolatos aggodalmának; ösztönzi a kormányt, hogy kezelje a gazdasági, politikai és társadalmi téren megnyilvánuló, nemek közötti strukturális egyenlőtlenséget és bérszakadékokat; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen eleget arra irányuló kötelezettségvállalásának, hogy a csatlakozási folyamatban elsőbbséget biztosít a foglalkoztatással és szociálpolitikaival foglalkozó fejezetnek, és ezzel kapcsolatban kezdeményezést indít az országgal folytatott magas szintű csatlakozási párbeszéd keretében;

29. továbbra is nyugtalanítja a gyermekszegénység magas aránya és az ezzel kapcsolatos szakpolitikák és stratégiai fellépések végrehajtásáért felelős intézmények kapacitáshiánya; sürgeti a kormányt, hogy fokozza erőfeszítéseit a szegénységgel és a társadalmi kirekesztéssel foglalkozó felülvizsgált nemzeti stratégia végrehajtása terén; kéri, hogy szenteljének nagyobb figyelmet annak, hogy minden gyermek számára megfelelő és valódi hozzáférést biztosítsanak az igazságszolgáltatáshoz; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a kormány részéről a fogyatékosokkal élő és a roma közösségekből származó gyermekek támogatása érdekében; a gyermekek egészségének és táplálkozásának javítása céljából további erőfeszítéseket szorgalmaz, különös figyelmet fordítva a roma gyerekekre;

30. üdvözli, hogy az ország az üzleti környezet minősége szempontjából továbbra is vezető helyen áll a régióban, valamint hogy a Világbank globális rangsorában a 31. helyről (2013) a 30. helyre lépve (2014) javított teljesítményén; ugyanakkor megjegyzi, hogy a szerződések érvényesítésének nehézségei és a megfelelő konzultációt nélkülöző, gyakori jogi változások komoly kihívást jelentenek az üzleti környezet tekintetében; ugyanakkor hangsúlyozza annak fontosságát, hogy előrehaladást érjenek el a munkajog terén és a társadalmi párbeszéd erősítése tekintetében; hangsúlyozza az üzleti környezet a kkv-k támogatása, a regionális egyenlőtlenségek csökkentése és a kutatási és fejlesztési intézetek az üzleti és foglalkoztatási ágazathoz való kapcsolása révén történő további javításának szükségességét;

31. üdvözli, hogy a közvetlen külföldi befektetések beáramlása továbbra is stabilan folytatódik és az export nagyobb diverzifikációját teszi lehetővé; megjegyzi, hogy a teljes közvetlen külföldi befektetésállomány 80 %-a uniós vállalatoktól származik, valamint az áruk és szolgáltatások terén az Unióval folytatott kereskedelmi forgalom tovább növekedett; ismételten kiemeli a külföldi befektetések odavonzásának jelentőségét, és úgy véli, hogy az uniós csatlakozási folyamatban elszorított kérés akadályt jelenthet a mélyrehatóbb gazdasági integráció szempontjából; elismeri, hogy a nagy termelékenységű ágazatokban az állami bevételek növelésére és munkahelyteremtésre van szükség, mivel a teljes gazdasági struktúra középpontjában továbbra is a kis teljesítményű tevékenységek állnak; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi pénzügyi övezetekre irányadó valamennyi szabálynak összhangban kell állnia az uniós vívmányokkal és a nemzetközi követelményekkel;

32. üdvözli, hogy a teljes munkanélküliségi ráta a 2013 első negyedévi 29,9 %-ról 2014 harmadik negyedévére 27,9 %-ra csökkent; felhívja a kormányt, hogy ismételten tegyen erőfeszítést a strukturális és hosszú távú munkanélküliség csökkentésére, különösen a fiatalokat érintő (esetükben 50 %-ot meghaladó arányú) és a kiszolgáltatott személyeket, köztük a romákat sújtó munkanélküliség tekintetében; reformok elfogadását szorgalmazza annak érdekében, hogy növeljék a munkaerő-piaci részvétel arányát és a munkavállalói mobilitást, illetve csökkentsék a kiterjedt informális szektort, amely továbbra is akadályozza a versenyt; aggodalommal tölti el, hogy a munkaerő oktatási és képzési szintje gyakran nem felel meg a valós gazdasági igényeknek, és hogy ennek következtében jelentős számú fiatal, képzett munkavállaló kénytelen emigrálni, mivel az országban nehezen talál megfelelő állást; aggodalmát fejezi ki a legutóbbi jogalkotási módosítások miatt, amelyek elutasítják a sztrájkhoz való jogot, és felszólítja a hatóságokat, hogy az ILO normái alapján vizsgálják felül e módosításokat;

33. tudomásul veszi a nőket érintő munkanélküliség csökkentése érdekében tett lépéseket, azonban felszólítja a kormányt, hogy tegyen további lépéseket, mivel a nők körében tapasztalható munkanélküliség még mindig jóval meghaladja az uniós átlagot;

2015. március 11., szerda

34. rámutat, hogy – a civil társadalom és az érdekelt felek bevonásával – jelentős erőfeszítésekre van szükség a környezetvédelem, különösen a levegő- és vízminőség, a természetvédelem és a hulladékgazdálkodás területén; aggodalmát fejezi ki a levegő és a vizek szennyezettsége miatt; aggodalommal veszi tudomásul, hogy – különösen Szkopjében, Tetovóban, Bitolában, Kičevóban és Kavadarciiban – a káros részecskék koncentrációja a megengedett határérték többszöröse; felszólítja az illetékes hatóságokat, hogy fokozzák együttműködésüket a vonatkozó jogszabályok végrehajtása érdekében, erősítsék meg az igazgatási kapacitásokat, és biztosítsanak elegendő pénzt olyan infrastrukturális beruházásokra, mint például a szennyvíztisztító berendezések;
35. sajnálja, hogy a 2013-ra kitűzött energetikai célkitűzéseket nem érték el, különösen az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások használata tekintetében; e tekintetben szorgalmazza, hogy fogadják el a vonatkozó cselekvési terveket és azokat hangolják össze az uniós éghajlatvédelmi politikával;
36. üdvözli, hogy az ország aktív és konstruktív maradt a regionális együttműködésben, valamint hogy szomszédjaival nincsenek megoldatlan határvitái; üdvözli, hogy a Közép-európai Kezdeményezés soron következő elnöki tisztét Macedónia látja el; felhívja a kormányt, hogy javítsa a KKBP-nyilatkozatokhoz és határozatokhoz való igazodás általános szintjét; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy fokozatosan átvegye az Unió külpolitikai álláspontját;
37. üdvözli az ország és Bulgária közötti vasúti összeköttetés kiépítése terén elért előrehaladást, valamint az annak befejezésére irányuló hajlandóságot, ami a gazdasági és társadalmi kapcsolatok javulását fogja eredményezni;
38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az ország kormányának és parlamentjének.
-